

Oponentní posudek diplomové práce

předmět posudku:	Restaurování polychromovaného sousoší Piety z Knínice a rozšířený uměleckohistorický průzkum.
autor práce:	BcA. Lukáš Schorný, DiS., Ateliér restaurování a konzervace malby, sochařských děl a povrchů architektury, FR UP
vedoucí práce:	Mgr. Vladislava Říhová, Ph.D.

Diplomová práce mi byla předložena v elektronické podobě o celkovém rozsahu 226 stran. Teoretická část je propojená s praktickou, což v tomto případě vyvolává nechtěný dojem nevyváženosti. Při bližším seznámení s obsahem práce musím konstatovat, že výběr, rovržení a rozsah kapitol nepovažuji za nejlépe zvolené. V důsledku toho se v textu některé části zbytečně opakují, příp. se pouze kupí bez znatelné myšlenkové linie.

Drobnou poznámku si zaslouží i zvolené desetinné členění kapitol. Domnívám se, že použití až šesti úrovní je proti jeho smyslu a orientaci to rozhodně neulehčuje (např. kapitola 4.1.1.2.2.2 Zpevnění kamene).

Texty, zejména zpočátku práce, nejsou vždy zcela jednoznačné a srozumitelné. Mnohé lze dokonce označit za zavádějící. Oproti tomu stojí texty v závěru práce, které ve svém sdělení srozumitelné jsou. To jsou jisté známky roztěkanosti, která se prolíná celou diplomovou prací.

V rozporu se závěry práce jsou i některá tvrzení v úvodu, která neváhám označit za zcela zbytečná klišé (viz např. text o nakládání s povrchovými úpravami v minulosti, str. 10). Textům výrazně škodí fakt, že autor v některých kapitolách nerozlišuje, zda popisuje svá konkrétní zjištění nebo obecná konstatování, zda pracuje s hypotézou či důkazem apod. (viz např. popisy na str. 12).

Zásadní výtka mám k obsahu některých kapitol. Například zmíněná kapitola 4.1.1.2.2.2 Zpevnění kamene, která je v části věnované návrhu průzkumu, obsahuje text restaurátorského záměru. V následující kapitole 4.1.1.2.2.3 věnované vodorozpustným solím autor dokonce úplně předjímá výsledek práce a místo návrhu průzkumu předkládá rovnou vyhodnocení.

Některé partie jsou lehce zavádějící a stejně tak je nepochopitelné, proč autor přejímá celé kapitoly z literatury. Citace jiných zdrojů poskytují sice čtenáři často zajímavé a neotřelé informace, ale k vytčeným cílům diplomové práce přispívají jen málo (viz např. str. 33–35; 49–50). Autor stále přeskakuje z jednoho tématu k druhému, a tak se vedle sebe dostávají informace, které jsou bez řádného vysvětlení zavádějící (např. str. 39, kde autor správně zmiňuje i ochrannou funkci barevné povrchové úpravy, aby vzápětí přeskočil k obětnímu nátěru používanému v Rakousku u památek z vápence).

Na str. 66 je kapitola s názvem Pokus o dataci Piety, kterou považuji za zcela zbytečnou. Klidně ji lze z práce vypustit, o to více, když o pár stránek dál (str. 76) podává autor velice rozumné shrnutí, ve kterém vynechává jinak dosti spornou otázku datace na základě použitých hlinek, a nakonec vše uvádí na pravou míru v dobře sepsaném závěru práce.

Kapitola 5.1 Výtvarná technika (str. 68) je prakticky totožná s kapitolou 4.1.1.1 Výtvarná technika (str. 15). Práci to v ničem neprospívá a v souladu s tvrzením v prvním odstavci mého posudku to považuji za zcela zbytečný balast.

Naopak vyzdvihnout musím průzkum kamene, kde se autorovi velmi dobře podařilo vytipovat poměrně vzdálený lom v Černovicích a svou hypotézu příkladným způsobem doložil srovnávací petrografickou analýzou, čímž se mu povedlo určit správné souvrství (str. 70).

Na straně 74–75 oceňuji především kapitolu Poznámky k výstavbě polychromie Piety z Knínice, kterou považuji za dobře zpracovanou a velmi přínosnou. Nakonec i určení typu použité hlinky zde přineslo důvěryhodné výsledky ve vztahu k lokalitě těžby.

Proces restaurování je popsán věcně a přehledně. Velice oceňuji kapitolu Doporučení majiteli, která majiteli přináší ve srozumitelné formě dobrý návod k zajištění optimálních podmínek díla i údržbě.

Autor práce se rozhodl odstranit pouze dvě nejmladší a esteticky nevhodné vrstvy povrchových úprav. Považuji za zcela správné, že se za každou cenu nesnažil odkrýt vrstvu nejstarší, která by ho vzhledem ke svému torzálnímu stavu postavila před nelehký úkol v otázce interpretace díla.

Stratigrafický přehled ve formě tabulek je pěkně zpracovaný a je dobře, že se v něm autor pokusil jednotlivé vrstvy přiřadit k vytvořeným časovým vrstvám, byť jde o konstrukci, kterou je třeba brát s velkou rezervou. Oproti tomu tabulky na stranách 154–156 za přehledné nepovažuji.

Soubor nejruznějších zobrazení Piety, převážně převzatý z internetu, je až na pár výjimek nadbytečný.

Fotodokumentace je celkově přehledná a dobře ukazuje proces restaurování. Retuším, jakožto hlavní složce provedeného zásahu, by měl být podle mého názoru věnován přeci jen větší prostor. Chybí mi zde zejména skutečně detailní srovnávací záběry retušovaných míst. Závěrečné fotografie mají přiloženou barevnou škálu i šedou škálu. V odevzdané práci jsou ale bohužel snímky příliš kontrastní (což dobře dokládá právě ona šedá škála). V této chvíli je pro mne fotodokumentace jediným vodítkem k provedenému zásahu a o to větší důraz musím na kvalitu snímků položit.

Malované rekonstrukce barevnosti nabývají ve svébytném podání autora ráz karikatury a nepovažuji je tak za příliš šťastné. Tuto část doporučuji přepracovat do umírněné a citlivé formy odpovídající předmětu našeho zájmu.

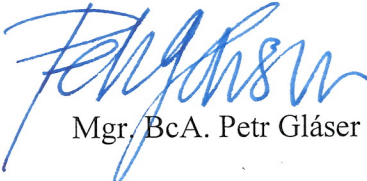
V práci je použito velké množství internetových zdrojů. Vzhledem k jejich specifickým vlastnostem je doporučuji vypsát zvlášť a neslučovat je s prameny či literaturou.

Praktickou část práce považuji za řádně a dobře provedenou (přestože jsem neměl možnost blíže se s dílem seznámit a verdikt je zatížený jistou dávkou nejistoty) a hodnotím ji výborně.

Teoretická část má z mého pohledu jisté nedostatky a hodnotím ji proto známkou dobře.

Celkově pak práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Drahorazi dne 18. 6. 2015

Mgr. BcA. Petr Gläser